

Kossuth-díjat kapott Záborszky Kálmán

 Kiss Eszter
Veronika

– Hosszú pályája alatt alaposan átalakult mind az oktatás, mind a zenei élet struktúrája. Az István konzink mégis mindig sikerült észrevenni az „idők jeleit”, és az igényekhez alakulni. Egyik kulcsa ennek, hogy a közismereti oktatásra nagy hangsúlyt fektettek. Manapság talán ez az egyik fontos ok, ami miatt egy fiatal zenészpálya éppen ezt az intézményt választja.

– Valóban, fontos a megújulás, hiszen a világ folyamatosan változik. Igyekeznünk kell, hogy a gyermekeknek minél sokoldalúbb és alapos felkészítést adjunk, hiszen nem mindenki választja végül a zenei pályát. Ha nem is lesz valakiből hivatásos muzsikussá, örülnénk, ha később is igénye lenne a minőségi zenehallgatásra, koncertre járásra, enélkül nem teljes az ember. Még aktív igazgatóként a zeneiskolában igyekeztem minden felvételin, vizsgán személyesen ott lenni, mert abban a helyzetben sok minden kiderül a diákokról, és alkalom van személyes tanácsot, eligazítást adni részére, hogyan tovább. Bár a Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskolát már jó pár éve Makovecz Pál vezeti odaadóan, a vonós vizsgák nagy részén igyekszem személyesen jelen lenni. A Tücsökzenekart és a Szakgimnáziumi Vonózenekart változatlanul én dirigálom.

– A másik kulcsa a zenekari kultúra. Nemrég vezető zenekarok irányítói arról beszéltek, hogy a próbajátékokon szinte képtelenség frissen végzetteket felvenni, mert a többség, bár jól képzett, mégsem áll készen azokra a feladatokra, amelyek a zenekari muzsikáláshoz kellenek. Az Istvánban viszont éppen a zenekar hagyománya a legrégebbi.

– A kezdetektől nagy hangsúlyt fektetünk a közösségi zenélésre. Édesapám annak idején rövid idő alatt zenekart kovácsolt néhány hangszeres tanulóból, és az alapítás után néhány évvel már a Zeneakadémián mutatkozott be a fiatal István Zenekar. Együttműködés, egymásra figyélés nélkül nincs minőségi muzsikálás. A Szent István Király Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskolában 16 zenei együttes működik, ami budapesti viszonylatban is kimagasló egy intézményen belül. Úgy érzem, hogy a nemrég kézhez vett Kossuth-díjért mindenki megdolgozott, aki ebben a közösségben zenél, elhivatottan munkálkodik. Valamint köszönhető Édesapámnak,

Úgy érzem, hogy a nemrég kézhez vett Kossuth-díjért mindenki megdolgozott, aki ebben a közösségben zenél, elhivatottan munkálkodik. Valamint köszönhető Édesapámnak, Záborszky Józsefnek is, aki ezt a közösséget megalapította és sikerrel vezette, megtiszteltetés, hogy örökségét továbbvihetem – fogalmazott lapunknak Záborszky Kálmán, akivel a rangos elismerés kapcsán készítettünk interjút.

Záborszky Józsefnek is, aki ezt a közösséget megalapította és sikerrel vezette, megtiszteltetés, hogy örökségét továbbvihetem.

– Csodálatos Zeneház épült Zuglóban, és most újabb felújítás zajlik éppen. Ugyanakkor nemcsak épület, de közösség is épült az elmúlt évtizedekben, amelyhez megtiszteltetés tartozni. Ez különösen fontos akkor, amikor a virtuális tér következtében sorra esnek szét a közösségek.

– Igen, sajnos először a Covid, majd az épület felújítása miatt átmeneti megoldásokra kényszerültünk – mind az iskola, mind a zenekar tekintetében más helyszínen kellett megszervezni a munka folytatását, ami tartogatott nem várt nehézségeket. Valamint ez időszak alatt a zenekar zuglói fiataloknak szóló ifjúsági előadását, a Felfedezőútont is csak videofelvétel formájában tudtuk eljuttatni részükre. De nagy bizalommal tekintünk a következő szezonra, ekkor már várhatóan birtokba tudjuk venni a megújult épületet, és ismét élő előadásokat tudunk majd tartani a Nagyteremben.

– Karmesteri és tanári tapasztalatai alapján, hogy látja, mit lehetne tenni azért, hogy a teljesen leépült ifjúsági zenekari hagyományokat újjáélesszük? Elvégre a zenekari játék, a közös zenélés a professzionális irányba indulóknak szükséges feladat, az amatőröknek pedig a zenélés célja lenne.

– Nagyon sok múlik a pedagógusokon. Szerencsére a mi iskolánkban sok elhivatott zenész-tanár dolgozik, akik szívvel-lélekkel támogatják a tanulókat. A nálunk végzett legtehetségesebb embereket hívtam vissza – így van a nagyzenekarnál is és a legkisebbeket egyesítő Kabóca Zeneakadémiánál is. Nagyon fontos, hogy olyan hiteles mentor vezesse az együttest, aki a kezdetektől nyomon követi a belső működést, és azonosulni tud az istvános szellemiséggel. A szimfonikus zenekar mentorprogramjának keretein belül mi is igyekszünk minél több lehetőséget nyújtani a tehetséges diákoknak, hogy részt vegyenek a Szent István Filharmonikusok produkcióiban és „élesben” szerezzenek előadói tapasztalatot. Fontos, hogy a külvilágnak is megmutassuk a professzionális zenekar és a konzi együttműködését. Szervezésünkben több éve felléphet a Műpában a Szakgimnázium Fúvózenekara Makovecz Pál igazgató

sek, amelyek zeneiskolai keretben működnek, de repertoárjuk egyre inkább a könnyűzene és a filmzene irányába terjed.

– Hiszem, hogy a klasszikus műveket megfelelő pedagógusi „tálalással” ugyanolyan lelkesen játsszák a mostani fiatalok. Meg kell tudni nekik mutatni benne az értékeket, érdekességeket. A már említett Felfedezőúton című előadáson szintén klasszikus művek hangzanak el. Solymosi Tari Emőke gondos szerkesztő-műsorvezetői munkája nyomán a legkisebbek és a nagyobb diákok is lelkesen ülik végig a változatos témájú műsorokat, melyekben a társművészetek is legalább olyan fontos szerepet kapnak a zene mellett. Az első élő találkozás a művészetekkel egy életre meghatározó lehet a kisdíjak számára.

– Mennyire lehet egy mai gyermek és a szülei számára vonzóvá tenni a zenei pályát? Sokszor merül fel ugyanis, hogy a tehetséges és okos gyereket vagy a hangszeres tanára, vagy a szülei féltik a zenei pálya nehézségeitől.

– Számos tanulmány szól arról, hogy a zenetanulás mennyi más életterületre van jótékony hatással. Ezt a szülők is kezdik felismerni. Egy hangszeres tanuló könnyebben boldogul matematikából, számos készsége gyorsabban fejlődik azokhoz a társaihoz képest, akik nem csinálnak ilyesmit. A gyermekeknél elég korán kiderül, hogy mennyire van esélyük a profi zenész pályára. Akkor sincs baj, ha a tanuló végül nem zenei pályára megy, hiszen így is értékes műveltséggel, tudással vértezi fel magát, amit más területen is hasznosítani tud. Akit pedig tényleg zenésznek szánt a sors, és tehetsége szorgalommal párosul, annak a határ a csillagos ég. Mi ehhez adunk támogató környezetet és szakmai felkészítést.

– Csodálatos sikereket értek el a Pasturale és a Felfedezőúton sorozatok. Milyen tapasztalatai vannak? Lát-e lehetőséget arra, hogy a program szélesebb körben is eljusson az országban élő gyermekekhez?

úr vezényletével, valamint nagyszerű Térzene koncerteket is adnak a zuglóiak legnagyobb öröme. Büszke vagyok rá, hogy több ismert fiatal művész nálunk kezdte a pályáját pl. Berecz Mihály zongoraművész, Baráth Emőke operaénekes, Devich Gergely és Dolfín Balázs gondonkaművész, Persányi Zsófia, Zarándy Ákos zeneszerző... Megtiszteltetés, hogy segíthettem őket a kezdeteknél, és végzett művészként vissza is hívom őket vendégszerepelni a zenekarhoz – ez motiváló tud lenni azoknak, akik most végzik a zeneiskolai vagy konzis hangszeres vagy énekes tanulmányaikat.

– Miben mások a mai gyerekek, mint a régiek? Másként kell velük foglalkozni? Más művekre van szükségük, vagy csak más tanári hozzáállásra? Ez a kérdés azért is idősebb, mert egyre-másra szaporodnak azok az együtte-

– Nagy megtiszteltetés számunkra, hogy a Pasturale előadások a Vigadóban kerülhetnek megrendezésre a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával, ez nyitott a nagyközönség számára és az egész családnak kínál minőségi szórakozást. A korábban már említett Felfedezőúton előadás már 2011 óta töretlen sikerrel zajlik Zuglóban – az iskolák teljes létszámmal vesznek részt az előadásokon. Néhány előadást már a XV. és XVI. kerületekben is bemutattunk, ők még csak most kezdik felfedezni ezt a páratlan lehetőséget: iskolaidőben, csoportosan, térítésmentesen vehetnek részt magas színvonalú művészeti programon. Zenekarunk és az én személyes küldetésem is az, hogy minél több gyermeknek nyújtsunk magas színvonalú kulturális-zenés programot. Jelenleg is azon dolgozunk, hogy a fent említett kerületeken túl máshol is bemutathassuk előadásainkat. ■